

HAQANKA, AQOONTA
IYO FANKA

KUSUUS:

Karfaha sida DH, KII,
, waxay gelayaan isla god

HOOS

Askari Subbeyhi ah
Wixii aad siisid qof aad
shmeyneysid
Qurux, Bildhaan wacan
Will yar
Kulli, Giddi

Aqal Soomaaliga gol-
isa jiifka ee arooska miy-
1. Dabarka isku haya nin
o naag
4. Qaalin yar oo caano
ug ah
5. Xubno wax lagu arko

GUDUB

1. Meel wax laga gato
3. Cadka idaha ugu ba-
ruurta gadan
5. La'aantood lama noo-
laan karo
7. Tiro marka laba loo
qaybiyo soo baxda tiro ibir
hal dheer
8. Baadh; doon
9. Kelmed
10. Haro
12. laba goosaradood oo
timir ah
13. Khudrad dhanaan ama
macaan
15. Magac u yaalka qofka
saddexaad
16. Weel caanood ama bi-
yood
17. Sharci
18. Wax hirdada lagu ar-
ko
19. Duksi dadka iyo xoo-
lahaba cuna.

Qore Cabdullaahi Jaamac
Cali (QURUS)

SIXID

Akhristayaasha sida gaar
aañanced ula xiriira boggan
Fanka, Dhaqanka iyo Aqoon-
ta waxaan la socod siinay-
naa inuu maqaalkii shalay
(Dhuuxidda Maansada)
ku soo baxay ciinwaan aan
kiisii ahayn uuna ahaa
(Dhuuxidda Tixda) taasoo
ku timid qalad xagga farsa-
mada ah.

MA HEELLA MISE...?

Hore waxa aynu u muujinay miisaanka xubnaha loo
kala yaqaano Heello, Baloolley, Saar iyo Hees Caruu-
reed. Mid kasta iyo meerisyaddeeda oo miisaaman ayay-
nu hore isula wadia aragnay. Bal maanta iyo tanna
aynu dhan kale iska taagno.

Afartaa 'xubnaha' kala duwan loo kala yaqaanaa
waxa ay runtii wadaagaan dhis asalkisu mid qudh ah
yahay. Xilliyada la kala adeegsado iyo luuqaha kala
duwan ee lagu kala qaado aaya ugu wacan magac-bi-
xinta loo kala duwey. Haddiiba in uun la oħħan karo
'xubnaha' wax baa u dhaxeeqaa waa alanka meerisy-
dooda ugu dambeeyaa oo midba luuqdeeda si u qaada-
nayso. Bal hadda day tusalaalyaasha raabo-raabada u

soo socdo. (Xusuusnow labada lambar ee hadalku «») kala
soocayo, meerisyadana ku hor qoran in ka hore (sida
8,) sheegayo inta alān ('syllable') ee meeriska ku jira;
ka dambena (sida 4) sheegayo inta shaqal dheeere ee
alammada meeriska wataan).

HEELO

- 8,4=IL BAAN KA HURDAH HABEENKII
9,3=MAXAA DHEXDA IIGU KAA MARAY
10,2=DHANNABA JIRIN BAAN DIACDHACAYAA
11,1=BURCANA UGA BAXAY DHANKAA BARI
BALOOLLEY
8,4=SIDIQ QURBAC HOOTO-NUUGOO
9,3=WARDHEER WARAR BAA KA YIMIYEEY
10,2=ANIGU CASAR BAAN DUG IDHIYEEY
11,1=GARTAYE GODADLIYO MIN-YARADII
HEES CARRUREED
7,5=MA GEELII BAA AROOROO
8,4=HABEENKAAN ADARKU BUUXIN
9,3=MIYAN KUGU GOOHAY GACALOY
10,2=SIDIQ GODADLIYO MIN-YARADII
11,1=ISAGU BAHAL KALE MA ARAGOO

SAAR

- 7,3=Ha' LOOXAA LAGU DHIGA
8,2=CASHARE WAA TIRO CARBEED
9,1=MASALO WEEYE ANAN MAQAL
10,0=IYADU GURI KALE MA ARAG

XUSUUS: Raabadaan u dambaysa 'ey' oo sha-
qal dheeere ah gadaal ka raaci, dabadeedna eeg si-
da ay kuwa kale ugu dhiganto.

Afartaa 'xubnaha' kala geddisan loo kala yaqaano,
waxa hortaba inooga muuqda in dhiska Heellada, ka
Baloolleyda iyo ka Hees Carrureeddu isku sar-gooyo
yihiin. Waxa aad taa ka hubin kartaa in luuqdiid midi
lahayd aad tii kaleba ku qaadi karto. Taasi ma dha-
deen haddi ay kala dhis yihiin. Si hadda Saarkuna
ula mid noqdo waa in meersyadiisa xagga dambe uun
laga raaciyya alanka 'ey' oo shaqal dheeere ah. Kolkaa
meeriska isasoo daruuuriyeh waa mid la dhis ah kii
Heellada, kii Baloolleyda ama kii Hees Carrureedda.
Sinnaba taa laaxin looga jari maayo. Bal eeg hadda:

8,2=CASHARE WAA TIRO CARBEED=MEERIS SAAR

9,3=CASHARE WAA TIRO CARBEEDEY=MEERIS

HEELLO

Haddi meeris Hees Carrureed ah alankisa ugu
dambeeyaa shaqal gaab yahayna waa in shaqal dhee-
re laga dhigaa si uu meeris heello u noqdo;

8,3=NINKII DILA EE DAGAALA=MEERIS H. CAR-
RUUREED

ama

8,3=NINKII DUUR KULUL KU JIIDA= » » »

8,4=NINKII DILA EE DAGAALAA=MEERIS HEELLO

ama

8,4=NINKII DUUR KULUL KU JIIDAA= » »

Isbeddelka yar ee afartan 'xubnoor' u dhaxeeeyaa waa
mid ka yimi luuqda kala duwan ee 'xubnaha' la kala
qabadsiyye. Waxase run ah in Baloolley, Heello, Saar
iyo Hees Carrureed ay dhammaatoodeed isku nufd yi-
hiin. Waa asal qudh ah oo afar magac loola kala ba-
xay. Innaba wax u dhaxeeeyaa ma ku haysoo afartan
meeris ee soo socda, mid walbana xubin gooni ah lagu
tiryo?

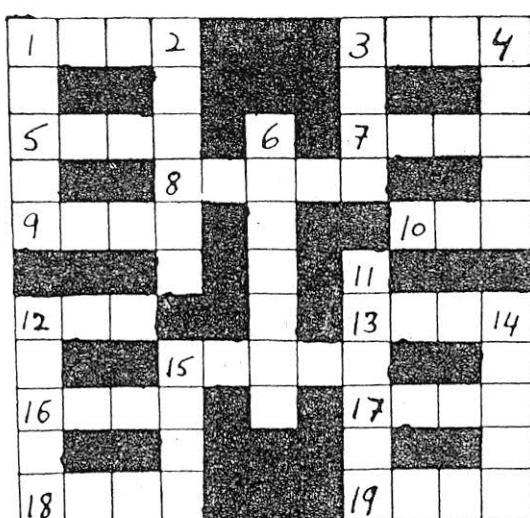
8,4=SIDIQ QURBAC HOOTO-NUUGAAN=BALOOLLEY

8,4=IL BAAN KA HURDAH HABEENKII=HEELLO

8,4=HABEENKAAN ADARKU BUUXIN=H. CAR-
RUUREED

8,4=Ha' LOOXAA LAGU DHIGAAYEY=SAAR

Cabdullaahi Diiriye Guuleed «Carraale»

Halxiraalihii toddobaadkii hore